

Els lluentons són elements lenticulars realitzats en diversos materials segons les èpoques –metall, plàstic, etc.–, generalment brillants, es fixen a la tela fent puntades que passen per un foradet central.

Malaher, S.A.

una fàbrica de lluentons

Malaher, S.A.

una fàbrica de lentejuelas

Las lentejuelas son unos elementos lenticulares realizados en diferentes materiales según las épocas –metal, plástico, etc.–, generalmente brillantes, se fijan en la tela mediante puntadas que pasan por un agujerillo central.

TEXTOS: Fermín Gómez

Sílvia Carbonell

Fa pocs dies acabem de passar carnestoltes i tots tenim encara present els colors i brillantors que es passen en aquests dies pels nostres carrers. Tothom aprofita l'ocasió per a disfressar-se, posar-se aquella màscara que els permetrà mostrar-se tal com són. En alguns pobles, comunitats o països hi presten una especial atenció, i ho celebren d'una manera més viva, popular i comunicativa. Sitges, Canàries, Venècia o Brasil són només uns exemples.

Hace poco que ha pasado carnaval y todos tenemos todavía presente los colores i brillos que se pasean en estas fechas por nuestras calles. Todo el mundo aprovecha la ocasión para disfrazarse, ponerse aquella máscara que nos permitirá mostrarnos tal y como somos realmente. En algunos pueblos, comunidades o países, le prestan una especial atención, y lo celebran de una forma más viva, popular y comunicativa. Sitges, Canarias, Venecia o Brasil son sólo unos ejemplos.

Darrera d'aquests vestits hi ha una llarga preparació, no tan sols d'aquells que es confeccionen la seva pròpia disfressa o de la gent que organitza la comparsa, sinó que també hi ha un gran esforç per part d'una diversitat d'indústries que produeixen els elements indispensables per a fer possible aquesta gran festa, entre elles les de teixits i complementos.

ELS LLUENTONS SÓN
CONEGUTS DES DEL SEGLE
XVIII, ÈPOCA PERÒ, EN QUE
NOMÉS ELS TROBEM EN
VESTITS DE DAMES DE L'ALTA
SOCIETAT. A PARTIR DE
1920 ES POPULARITZEN
AMB ELS VESTITS D'ESTIL
ART-DÉCO.

LAS LENTEJUELAS SE CONOCEN
DESDE EL SIGLO XVIII, ÉPOCA

EN QUE SOLAMENTE SE
ENCUENTRAN EN VESTIDOS DE
DAMAS DE LA ALTA SOCIEDAD.

A PARTIR DE 1920 SE
POPULARIZAN EN
LOS VESTIDOS DE ESTILO
ART-DÉCO.

Detrás de estos vestidos hay una larga preparación, no tan sólo de los que se confeccionan su propio disfraz o de la gente que organiza la comparsa, sino que también hay un gran esfuerzo por parte de las diferentes industrias que producen los elementos indispensables para hacer posible esta gran fiesta, entre ellas las de tejidos y complementos.

Malaher, S.A. es una de estas empresas. Se trata de la única empresa en España que fabrica lentejuelas. A pesar de que en sus inicios no se dedicaba al carnaval, ahora sí que le dedica una parte importante de su producción.

Malaher, S.A. és una d'aquestes empreses. Es tracta de l'única empresa a Espanya que fabrica lluentons. Tot i que en els seus inicis, com veurem, no es dedicava al carnestoltes, ara hi dedica una part important de la seva productivitat.

Els lluentons són elements lenticulars realitzats en diversos materials segons les èpoques—metall, plàstic, etc.—, generalment brillants, es fixen a la tela fent puntades que passen per un foradet central. Són coneguts des del segle XVIII, època, però, en que només els trobem en vestits de dames de l'alta societat. A partir de 1920 es popularitzen amb els vestits d'estil Art-déco.

Las lentejuelas son unos elementos lenticulares realizados en diferentes materiales según las épocas —metal, plástico, etc.— generalmente brillantes, se fijan en la tela mediante puntadas que pasan por un agujerillo central. Se conocen desde el siglo XVIII, época en que solamente se encuentran en vestidos de damas de la alta sociedad. A partir de 1920 se popularizan en los vestidos de estilo Art-déco.

32

La història

La història de Malaher comença després de la Guerra Civil amb Vicente Málaga García. El senyor Málaga afincat al carrer Mata número 8 de Barcelona, havia iniciat un negoci d'agulles per a cosir sabates que va haver de tancar quan va arribar la casa Singer. Un bon dia va conèixer un senyor que li portava un fil ple de lluentons; li va demanar si li podia aconseguir el mateix. El senyor Málaga es va trencar el cap fins que va aconseguir inventar la màquina –fins ara, el secret més ben guardat de la família– que li feia els lluentons i els enfilava, màquina que aleshores funcionava amb embarrat.

Va tenir un gran èxit, en una època a més, que el Paral·lel de Barcelona funcionava dia i nit. Així doncs, els primers clients van ser del món artístic i teatral.

Com tota empresa, Malaher, ha anat experimentant canvis al llarg dels seus més de 50 anys de vida. Va anar creixent lentament i ampliant la seva clientela, però també va tenir els seus moments de devallada ocasionats

UNA DE LES FEINES MÉS ESPECTACULARS FETES A MALAHER, I QUE RECORDEN AMB NOSTÀLGIA, VA SER EN OCASIÓ DE LES OLIMPIADES DE BARCELONA, L'ANY 1992.

La historia

La historia de Malaher empieza después de la Guerra Civil con Vicente Málaga García. El señor Málaga afincado en la calle Mata número 8 de Barcelona, había abierto un negocio de agujas de coser zapatos que tuvo que cerrar cuando llegó la casa Singer. Un buen día se le presentó un señor con un hilo lleno de lentejuelas; le pidió si le podía conseguir lo mismo. El señor Málaga se rompió la cabeza hasta que consiguió inventar la máquina –hasta ahora el secreto mejor guardado de la familia– que le hacía las lentejuelas y las enfilaba, máquina que entonces funcionaba con embarrados. Tuvo un gran éxito, en una época en la que además, el Paralelo de Barcelona,

funcionaba día y noche. Así pues los primeros clientes fueron los del mundo artístico y teatral.

Como toda empresa, Malaher, ha ido experimentando cambios a lo largo de sus más de 50 años de vida. Ha ido creciendo lentamente y ampliando su clientela, pero también tuvo sus momentos bajos ocasionados siempre por los vaivenes del Paralelo. Actualmente la empresa está ubicada en

sempre pels vaivéns del Paral·lel. Actualment l'empresa està ubicada al polígon industrial de Sentmenat i la dirigeix Sònia Málaga, néta del fundador. Segueix sent aquella petita empresa semi-artesanal, instal·lada ara en una nau industrial i en la què hi treballen només quatre persones, però a un gran ritme.

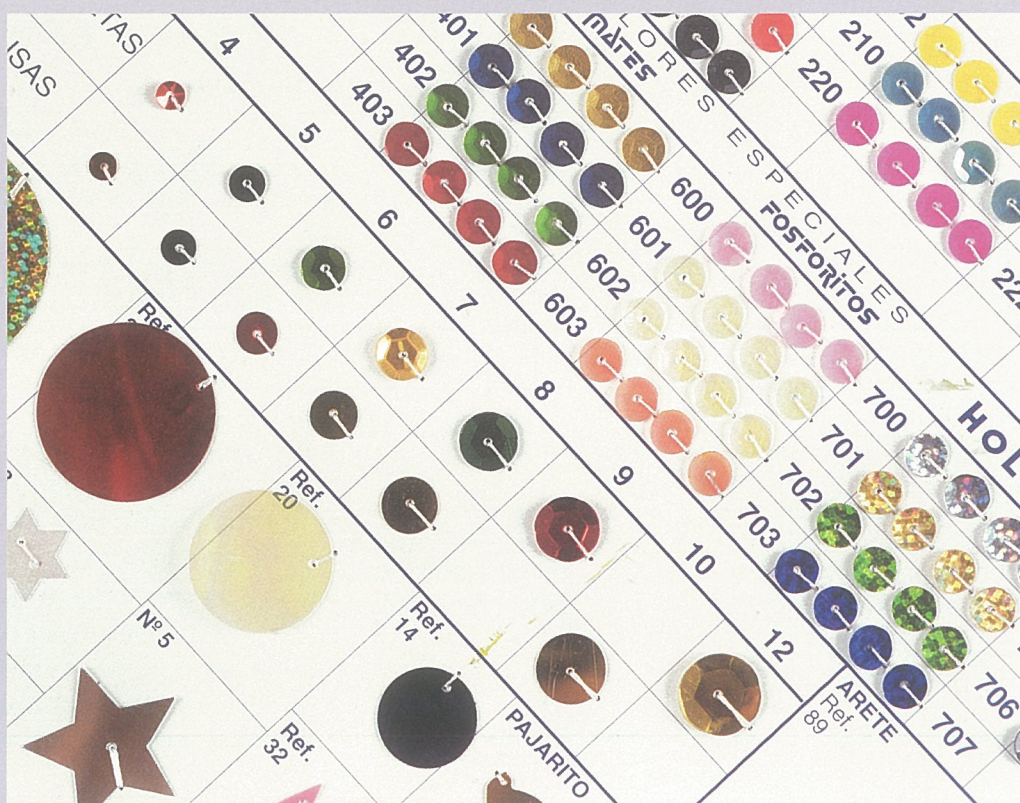
Com ens diu Sònia Málaga, mica en mica han hagut de buscar-se nova clientela –*els bons temps del Paral·lel ja han passat*– però encara els queda carnestoltes (especialment els de Canàries), els Moros i Cristians de la Comunitat Valenciana, vestits regionals i revetlles d'arreu del país. Des de fa uns quinze anys ha anat derivant cap al gran mercat de la confecció i tenen com a clients a importants marques del prêt-à-porter nacionals.

el polígon industrial de Sentmenat y la dirige Sonia Málaga, nieta del fundador.

Sigue siendo aquella pequeña empresa semi-artesanal, instalada en una nave industrial y en la que trabajan solamente cuatro personas pero a un gran ritmo.

Como nos dice Sonia Málaga, poco a poco han tenido que buscarse nueva clientela –*los buenos tiempos del Paralelo ya pasaron*– pero todavía les queda el carnaval (especialmente el de Canarias), los Moros y Cristianos de la Comunidad Valenciana, vestidos regionales y verbenas de todo el país. Desde hace unos quince años ha ido derivando hacia el gran mercado de la confección y tienen como clientes a importantes marcas del prêt-à-porter nacionales.

UNA DE LAS FAENAS MÁS ESPECTACULARES HECHAS EN MALAHER, Y QUE RECUERDAN CON NOSTALGIA, FUE EN OCASIÓN DE LAS OLIMPIADAS DE BARCELONA, EN EL AÑO 1992.

A més, també han treballat per a encàrrecs excepcionals. Una de les feines més espectaculars fetes a Malaher, i que recorden amb nostàlgia, va ser en ocasió de les Olimpíades de Barcelona, l'any 1992. Van rebre l'encàrrec de fer l'ornamentació en forma d'ones que centrava l'espectacle presentat pel grup Els Comediants en l'acte inaugural.

La tècnica

Tot comença amb un gran rotllo de PVC, en forma de làmina. Aquests rotllos els compren actualment metal·litzats –de vegades nacrats o

TOT COMENÇA AMB UN GRAN ROTLLO DE PVC, EN FORMA DE LÀMINA. AQUESTS ROTLLOS ELS COMPREN ACTUALMENT METAL·LITZATS –DE VEGADES NACRATS O TRANSPARENTS, SEGONS L'EFECTE D'ACABAT QUE DESITGI EL CLIENT–.

transparents, segons l'efecte d'acabat que desitgi el client–. Per aconseguir varietat de colors s'aplica pintura sobre els rotllos amb una màquina impressora. Als inicis de l'empresa l'efecte metal·litzat s'aconseguia amb nitrat de plata, material altament inflamable, de manera que van haver

d'abandonar aquesta tècnica degut al risc que comportava la seva manipulació.

El primer pas per aconseguir els lluentons és tallar aquestes grans làmines en cintes més estretes. A continuació les cintes de PVC passen per una màquina de fabricació mig artesana, creada pel senyor Málaga i perfeccionada pel seu fill –de la qual no ens confien el seu funcionament–, que va perforant la cinta i surten els lluentons. A mida que aquests són tallats, s'enfilen amb l'ajuda d'una persona. Segons la màquina utilitzada en surten diversos dissenys: discos de diferents tamanys,

Además, también han trabajado para encargos excepcionales. Una de las faenas más espectaculares hechas en Malaher, y que recuerdan con nostalgia, fue en ocasión de las Olimpiadas de Barcelona, en el año 1992. Recibieron el encargo de hacer la ornamentación en forma de olas que centraba el espectáculo presentado por el grupo Els Comediants en el acto inaugural.

La técnica

Todo empieza con un gran rollo de PVC, en forma de lámina. Estos rollos los compran actualmente metalizados –a veces nacarados o transparentes, según el efecto de acabado que desee el cliente–. Para conseguir variedad de colores se aplica pintura sobre los rollos con una máquina impresora. En los inicios de la empresa el efecto metalizado se conseguía con nitrato de plata, material altamente inflamable, de manera que tuvieron que abandonar esta técnica debido al riesgo que comportaba su manipulación.

El primer paso para conseguir las lentejuelas consiste en cortar estas grandes láminas en cintas más estrechas. A continuación las cintas de PVC, pasan por una máquina de fabricación medio artesana, creada por el señor Málaga y perfeccionada por su hijo –de la cual no nos revelan su funcionamiento–, que va perforando la cinta y salen las lentejuelas. A medida que éstas son cortadas, se enfilan con la ayuda de una persona. Según la máquina utilizada salen diferentes diseños: discos de diferentes tamaños, hojas, estrellas, etc. Malaher dispone de una amplia gama de formas y colores.

A partir de aquí, las lentejuelas se pueden vender enfiladas tal y como están –o sea, en

TODO EMPIEZA CON UN GRAN ROLLO DE PVC, EN FORMA DE LÁMINA. ESTOS ROLLOS LOS COMPRAN ACTUALMENTE METALIZADOS –A VECES NACARADOS O TRANSPARENTES, SEGÚN EL EFECTO DE ACABADO QUE DESEE EL CLIENTE–.

MALAHER ÉS L'ÚNICA
EMPRESA ESPANYOLA QUE
ES DEDICA ALS
LLUENTONS, PERÒ N'HI HA
ALTRES CENTRES
PRODUCTORS A ITÀLIA,
FRANÇA, ESTATS UNITS O
LA XINA.

fulles, estrelles, etc.
Malaher disposa d'una
àmplia gamma de
formes i de colors.

A partir d'aquí, els lluentons es poden vendre enfilats tal i com estan –o sigui, en massos– a una clientela molt específica, com ara brodadores, que crearan llavors els seus propis dissenys. O bé poden passar encara per un altre giny (tornem a parlar d'una màquina el funcionament de la qual també és mantingut en secret per part de l'empresa, i que els va costar gairebé cinc anys de crear) del qual els lluentons surten cosits un al costat de l'altre. Aquests, van destinats exclusivament a confecció.

Un cop cosits els lluentons passen per la màquina de repassar que, alhora que controla els possibles defectes, els va enrotllant en rodets de 250 metres.

Com a últim pas, aquests lluentons cosits es teixeixen en una màquina de punt per ordit, juntament amb fil de llana –per a donar-li més consistència– i goma que treballa fent una cadeneta –per a donar-li elasticitat al teixit–. El resultat: vestits, cossos, pantalons, veritablement vistosos.

Com ja hem comentat, Malaher és l'única empresa espanyola que es dedica als lluentons, però n'hi ha altres centres productors a Itàlia, França, Estats Units o la Xina; aquest darrer, com sol passar generalment, treballa amb preus tan baixos que fan impossible la competitivitat.

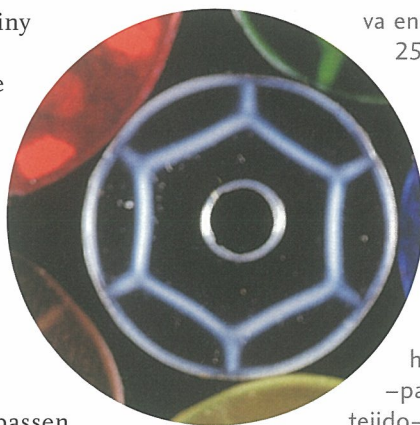
mazos– a una clientela muy específica, como bordadoras, que crearán luego sus propios diseños. O bien pueden pasar todavía por otro ingenio (volvemos a hablar de una máquina cuyo funcionamiento también se mantiene en secreto por parte de la empresa, y que les costó prácticamente cinco años de crear) del cual las lentejuelas salen cosidas una al lado de otra. Éstas van destinadas exclusivamente a la confección.

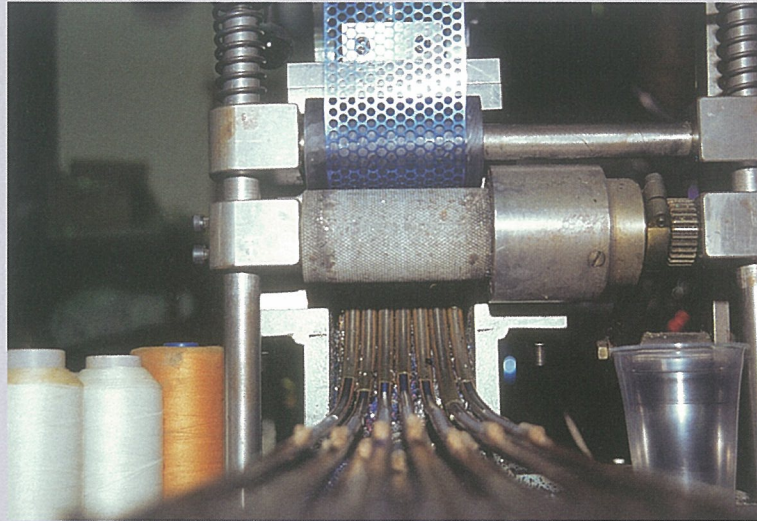
Una vez cosidas las lentejuelas pasan por la máquina de repasar que, a la vez que controla los posibles defectos, las va enrollando en carretes de 250 metros.

Finalmente, estas lentejuelas cosidas se tejen en una máquina de punto por urdimbre, juntamente con hilo de lana –para darle más consistencia– y goma que trabaja haciendo una cadeneta –para darle elasticidad al tejido–. El resultado: vestidos, cuerpos, pantalones, verdaderamente vistosos.

Como ya hemos comentado, Malaher es la única empresa española que se dedica a las lentejuelas, pero hay otros centros productores en Italia, Francia, Estados Unidos o la China; este último, como suele pasar generalmente, trabaja con precios tan bajos que hacen imposible la competitividad.

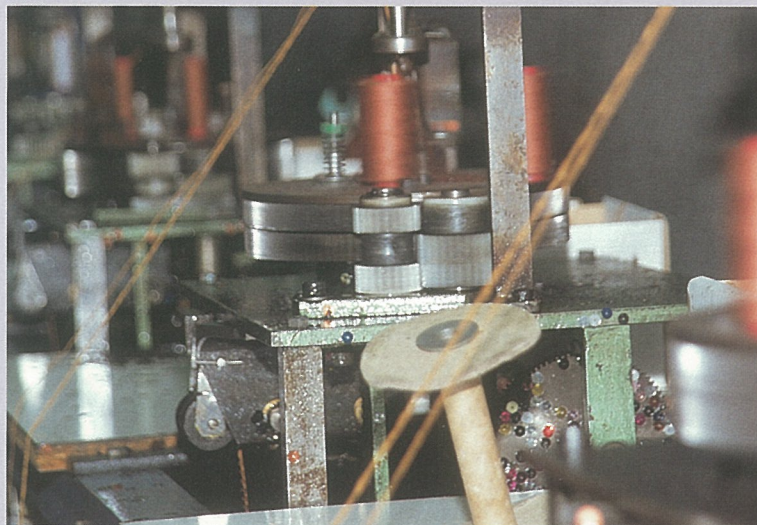
MALAHER ES LA ÚNICA EMPRESA
ESPAÑOLA QUE SE DEDICA A LAS
LENTEJUELAS, PERO HAY OTROS
CENTROS PRODUCTORES EN
ITALIA, FRANCIA, ESTADOS
UNIDOS O LA CHINA.

Màquina de tallar i enfil·lar els lluentons.

Máquina de cortar y enfil·lar las lentejuelas.

Màquina de cosir els lluentons.

Máquina de cosir las lentejuelas.

Màquina de teixir els lluentons.

Máquina de tejer las lentejuelas.